

● Čtenář ●

jako nástroj pro práci
metodiků a výkon
regionálních funkcí

47. jednání SDRUK Sekce pro regionální
funkce, České Budějovice, 8. 4. 2025

Roman Hájek, Radek Liška

měsíčník pro knihovny

platforma pro knihovny

časopis + časopis na webu
kontakt s cílovkou 1x za měsíc
časový odstup
prostorové limity
exkluzivní okruh tvůrců

autonomní web + časopis
kontakt s cílovkou průběžně
aktuálnost
prostorová svoboda
inkluzivní

téma/problém

čas, kapacita
na průzkum a
zpracování

výstup
využitelný
v praxi

Článek

Jak na tematický kufřík: tipy, zkušenosti a záludnosti

Publikováno 27. 3. 2025

Aktualizováno 27. 3. 2025

Autor: Vendula Humlová

Inspirace

#metodika

Sestavit tematickou sadu do kufříku, batůžku či jiného zavazadla tak, aby podporovala rozvoj i fantazii dětí, není vždy úplně jednoduché. Přinášíme postřehy a inspiraci na základě osobních zkušeností s jejich tvorbou ve Středočeské knihovně v Kladně.

Foto Karel Pazdírka / Středočeská knihovna v Kladně

Najít několik knížek na stejné téma, doplnit je o rukodělnou aktivitu, hru nebo puzzle a vše zabalit do kufříku s tematickým laděním... Kdo se někdy pokoušel dát dohromady tematický set, může potvrdit, že tak jednoduché to není. Tedy pokud je pro vás důležitým kritériem, aby výsledek dával smysl, byl vkusný a podporoval kompetenční rozvoj.

Tematické kufříky nejsou minimálně ve větších knihovnách neznámým pojmem. Kde se u nás ale vzaly? Nestorka knihovnické práce s dětmi Zlata Houšková vzpomíná, že se české knihovny inspirovaly v Dánsku během studijního zájezdu SKIP v roce 2009: „Vystavět novou knihovnu, vybavit ji moderním a pohodlným nábytkem a zařízením, instalovat, implementovat informační technologie atd., to vše představovalo dlouhodobá jednání se zřizovateli, obrovské finanční objemy apod. Ale přijít s novou službou, to dokázala knihovna sama... Vlastně s nevelkými náklady. Její přínos byl jednoznačný. První knihovnou, která u nás zavedla půjčování kufříků brzy po návratu z Dánska, byla – myslím – Knihovna Kroměřížska. Následovaly ji knihovny další a dnes jsou kufříky službou takřka běžnou. Otázkou zůstává, jestli jejich potenciál umíme využít plně...”

Umíme? Když jsme se ve Středočeské knihovně v Kladně v rámci rozšíření spektra služeb rozhodli pro tvorbu vlastních tematických setů, vzali jsme to zároveň jako příležitost prozkoumat téma o něco více do hloubky. V následujících řádcích shrnujeme naše postřehy. Věříme, že pro budoucí sestavovatele tematických kufříků mohou být inspirativní.

Mise

V podmínkách sílící informační přesycenosti přináší Čtenář **aktuální, ověřené a atraktivně prezentované informace o nejdůležitějším dění v oboru knihovnictví u nás i v zahraničí** relevantní pro širokou škálu pracovníků všech typů knihoven.

Ilustrace: Studio Datle

Jako takový Čtenář **usiluje být přirozeným partnerem metodiků** v NK ČR, krajských, pověřených i specializovaných knihovnách a oporou oborových organizací a knihovnických iniciativ.

Ilustrace: Studio Datle

Výzva 01

**Přineste téma
a objednejte si,
ať ho Čtenář
zpracuje.**

Tištěný dvouměsíčník

formát: 210 x 280 mm
rozsah 64 stran + obálka

každé číslo má své ústřední téma

stále rubriky

- rozhovory
- architektura knihoven
- děckaři děckařům
- historická periodika
- literární výročí
- malé malým
- ad.

Knihovna Matěje Josefa Sychry otevřela modernizované prostory

MARTINA SEDLÁKOVÁ / reditel@iknihzdar.cz

Po rozsáhlé rekonstrukci se veřejnosti 31. 10. 2024 otevřela
Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďaru nad Sázavou. Nyní nabízí
nejen nově upravené prostory, ale také rozšířené služby.

Editor: Milan Šustr

Knihovna sloužila dlouhá léta jako centrum vzdělávání a kultury, avšak její prostory již neodpovídaly současným požadavkům na moderní knihovnický provoz. Zastaralé vybavení, nedostatek prostor pro setkávání a omezené technické možnosti neumožňovaly knihovně plně rozvíjet komunitní funkci a nabízet širší spektrum služeb.

Projekt získal silnou podporu města. „Knihovny dnes nejsou jen místem, kde si lidé půjčují knihy. Stávají se společenskými centry, která nabízejí široké spektrum aktivit a služeb. Naším cílem je, aby se knihovna stala centrem setkávání, vzdělávání a inspiace pro všechny věkové kategorie,“ vysvětlil svůj postoj k tomuto klíčovému projektu města Martin Mrkos, starosta Žďáru nad Sázavou.

Rekonstrukce knihovny byla umožněna díky podpoře z integrovaného regionálního operačního programu (IROP). „Po knihovnách v Třebíči, Velkém Meziříčí a Třebíti je žadárka knihovna M. J. Syrchy další v řadě, kterou se v Kraji Vysočina podařilo rekonstruovat a modernizovat s pomocí IROP. Ačkoli jde v kontextu velkých investic do silnic, nemocnic nebo škol o oprotivou oblast podpory, knihovny v tomto regionu získaly z EU bezmála 112,5 milionu korun.“ říká Renáta Marková, ředitelka Jihlavské pobočky Centra pro regionální rozvoj, které projekty IROP v regionech zastřešuje od pomoci příjemcům s žádostmi až po administraci a kontrolu hotových projektů.

Architektonické řešení navrhl brněnský architekt Petr Baletka, který vytvořil koncept otevřeného, světlého a přístupného prostoru s důrazem na moderní design a funkčnost. Výsledkem je světlý, otevřený a inovativní prostor, který klade důraz na pohodlí a přívětivou atmosféru. Čtenáři oceňují příjemné prostředí, které vyvolá k četbě, studiu nebo relaxaci. Mezi výrazné prvky patří designové osvětlení, velké kulaté

Knihovny v pohybu

U nás

NEJLEPŠÍ / КНИЖ / ДѢТЕМ

**Vyšel katalog
Nejlepší knihy
dětem 2023/2024**

Výběr inspirativních novinek na poli literatury pro děti a mládež, který sestavují Komise pro dětskou knihu Svazu českých knihovnic a nakladatelů a Česká sekce IBBY, se dočká svého třináctého pokračování. Jak uvádí kolektiv jeho autorů: „Jsme přesvědčeni, že předkládaný výběr 36 titulů opět odráží rozmanitost současné knižní produkce pro děti a mládež a může vypracovat s orientací v nabídce literárních novinek.“ V PDF verzi ke stažení najdete na www.nalepka.psknihovnicem.cz ●

Najnovší knihy dňa

Priloga pro

Rónův Čtenář v křesle před Městskou knihovnou Rakovník

Význam knižkoviny ve středoevropském Rakovníku podtrhuje od 14. listopadu 2024 bronzová plastika jednoho z předních českých sochařů J. Jaroše a R. Vondry. Jedeněti letý chlapec, který se instaloval srovnávací polohou knižkoviny v městské zástavbě. Říční čtenář v křesle v sobě nese řadu symbolických významů – zachycuje kněžskou postavu, poukazuje na bezpečného světla knih, kterou obklopuje masivní, měkké křeslo, pohled obklopuje, jak nese čtenáře ve výšních imaginace. V neposlední řadě je dílo holdem papírové knize, která je zvyklá vytlačována elektronickými formáty i dalšími digitálními technologiemi. ●

Foto: archiv MŠK Rakov

**Příručka pro
knihovníky v novém
vydání**

Moravská zemská knihovna představila aktualizovanou **Příručku pro knihovny** i veřejných knihoven. Základní příručce po všech základních aspektech knihovnické práce slouží pro orientaci v oboru všem knihovničům, především ale těm v menších veřejných knihovnách. Elektronická podoba je ke stažení zdarma: https://www.mzk.cz/files/mzk.cz/files/soubory/MZK_obrazky/prirucka_pro_knihovny-mzk-2024.pdf.

Čtenář 1/2025

První „AI knihovník“ na Černém Mostě

Městská knihovna v Praze posouvá vizi samoobslužných knihoven a na pomoc si bere umělou inteligenci. Pro svou bezobslužnou pobočku Kiosek, instalovanou od roku 2022 v Obchodním centru Černý Most, využívala asistenta využívajícího umělou inteligenci, který návštěvníkům pomůže s orientací ve službách knihovny a s řešením běžných situací. V případě potřeby ale poradí také s orientací v okolí pobočky nebo také předpoví počasí. ●

Nová podoba databáze Česká elektronická knihovna je obohacena o výstupy umělé inteligence

Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR připravil novou verzi webu ceska-poetice.cz. Zájemci o české poezii v ní najdou tisíce básní z více než 1 700 knih poezie od autorů 19. a začátků 20. století, doplněné navíc o další materiály a odkazy na společné živé zdroje. Data베이스 postupně budované od poloviny 90. let 20. století byla obnovená o nové nástroje. Bohemisté si na práci s datovým souborem přivzali odborníky z Fakulty Informatických technologií ČVUT, kteří do analytické práce započali umělou inteligenci. Díky tomu vznikla např. shrňovací analýza, která provázala básně s podobnými motivy. Budeště-li studenti tak mohou v klasické české poezii nacházet nové, nečekané souvislosti. ●

Na rozvoj digitalizačních pracovišť jde do krajských knihoven přes 50 milionů

Ministerstvo kultury vyhlásilo výsledky hodnocení výzvy Další rozvoj digitalizace v oblasti knihoven II z Národního plánu obnovy. Na rozvoj digitalizačních pracovišť půjde do krajských knihoven více než 80 milionů korun, nejvíce do Vědecké knihovny v Olomouci. Nové digitalizační pracoviště vznikne díky výzvě v Krajské vědecké knihovně v liberci a v Knižnici knihovně v Pardubicích.

Proběhla konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2024

Na elektroniku listopadu proběhla tradiční konference propojující zkušenosti paměťových institucí s prací v digitálním prostoru. Vedle Wikibase a využití digitální inteligence se otevřelo také téma přechodu z MARC 21 k propojeným datům nebo specifické práce při archivaci a zpřístupňování obrazových či zvukových záznamů. ●

Nadace OSF vyhlásila grant pro malé knihovny na podporu vzdelávacích aktivít

Nadace OSF vyhlásila grantovú výzvu, v níž podporí miestni, obecní, verníkovskí a školskí mestskí kňazi v menších obciach. Cieľom je posilniť vzdelávaciu a komunitnú rolu kňahoven, podporiť budovu hlavné aktivity, je posilniť duchovnú a mediálnu gramotnosť komunity dané kňahovny. Finančná alokácia výzvy je 200 000 Kč, limit pro jednu žiadosť je 20 000 Kč, žiadať je možné do rozprávajú častky (neprejdzie do 31.8. 2025). Viac na <https://osf.cz/grant/vzdelavani-a-tyceni-y-malych-a-mensich-knihoven>.

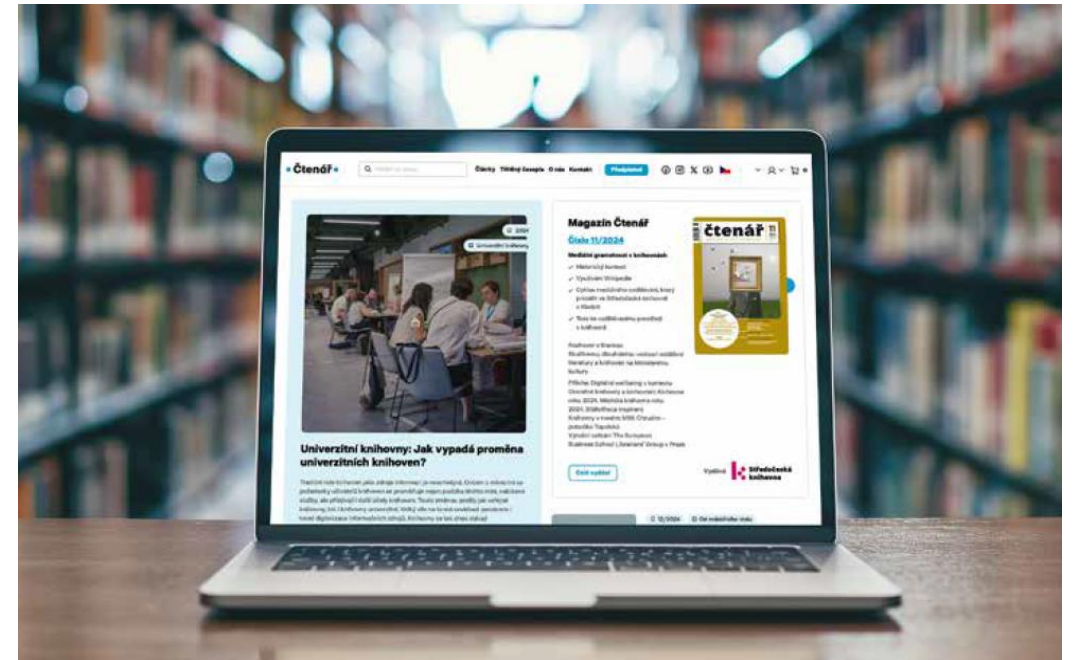
Čtenář 1/2025 • Knihovny v pohybu

Web

kompletní obsah tištěného čísla (aktuální čísla dostupná jen pro předplatitele)

+ aktuality o dění z oboru - **dostupné zdarma**
+ multimediální formáty (video, v přípravě podcasty)

uvítáme novinky z vašich regionů a knihoven, posílejte na
redakce@casopisctenar.cz

📰 Článek

VIDEO: Městská knihovna v Praze testuje AI asistentku

📅 Publikováno 22. 1. 2025

📅 Aktualizováno 27. 1. 2025

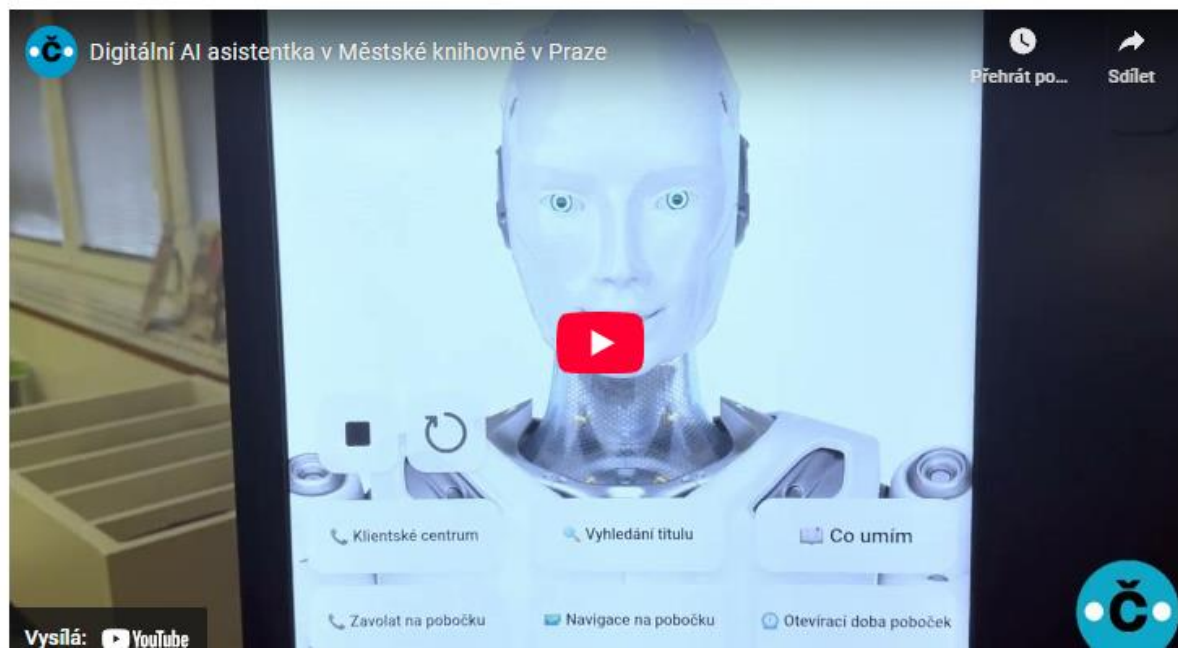
🔍 Autor: [Kristýna Froňková](#), Karel Pazderka

Využití nových technologií

#video

Poradí s orientací v katalogu, nabídne vhodné služby knihovny a v případě zájmu najde i předpověď počasí. Nová digitální asistentka, kterou momentálně testuje Městská knihovna v Praze na své pobočce Rajská zahrada, ukazuje jedno z možných využití umělé inteligence v knihovnách. O podrobnostech jsme se bavili s Miloslavem Lincem, který má vývoj asistentky na starosti.

Na další podrobnosti se můžete těšit v březnovém čísle Čtenáře.

200-300 měření zachycených čtenářů webu Čtenáře týdně (Google Analytics)

Články

Hledat v obsahu

🔍 Hledat

Rubrika

Jakýkoliv ▼

Téma

SKIP ▼

Autor

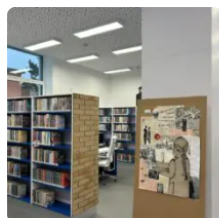
Jakýkoliv ▼

Téma:

SKIP x

↻ Obnovit filtr

Řadit články od ☒ nejnovějších ☐ nejstarších

🔍 Události

[Z knihovních luhů a hájů: Domažlice, Otrokovice a Havířov](#)

Tři místa, tři knihovny, tři aktuality. Od neobvyklé výstavy, přes rekonstrukci s hologramy po oslavu s kronikou. Pojďme tentokrát nahlédnout do Domažlic, Havířova a Otrokovic.

📅 10. 2. 2025 👤 [Tereza Cimburková](#) 📁 knihovny a čtenářství

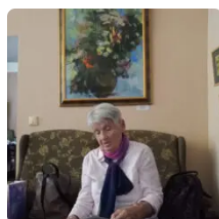
🔍 knihovny.digital

[Objevuj.knihovny.cz. Zapojte v březnu knihovnu do kampaně na propagaci platformy Knihovny.cz](#)

Moravská zemská knihovna připravila pro Březen měsíc čtenářů 2025 kampaň představující výhody portálu Knihovny.cz. Cílem je laické i odborné veřejnosti ukázat někdy trochu skryté přednosti centralizovaného přístupu do českých knihoven a prostřednictvím série webinářů přiblížit, jak se s portálem dá pracovat.

📅 27. 2. 2025 👤 [Redakce](#)

📁 Knihovny.cz 📁 MZK 📁 Národní knihovna 📁 SKIP

🔍 Nezařazené

[Z historie SKIP: Klubu dětských knihoven je 30! 3. část](#)

První předsedkyně Klubu dětských knihoven (KDK) předala v roce 2002 pomyslné veslo předsednictví Lídě Košťálové, tehdejší ředitelce Městské knihovny v Jičíně (dnes Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně). Jak na své předsednictví vzpomíná ona?

📅 1. 4. 2024 👤 [Božena Blažková](#) 📁 SKIP

Reklama

Dále hráli

- akvizice
- katalogizace
- edukátoři
- ekonomické
- PR

Dále hráli

- akvizice
- katalogizace
- edukátoři
- ekonomické
- PR

příležitost pro knihovní
teambuilding

Výzva 01

**Přineste téma
a objednejte si,
ať ho Čtenář
zpracuje.**

Výzva 02

**Pust'te se do
tvorby článku
(nejen)
s metodickým
zaměřením.**

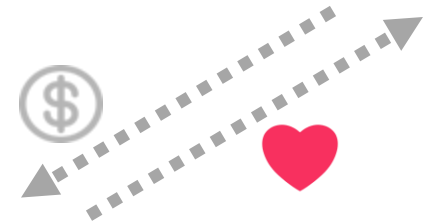
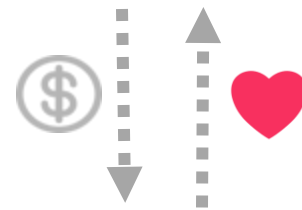
Merci
beaucoup

Finanční podpora

Středočeský kraj

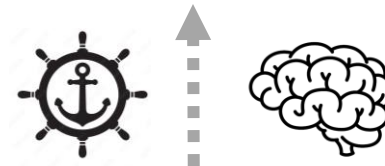

MINISTERSTVO
KULTURY

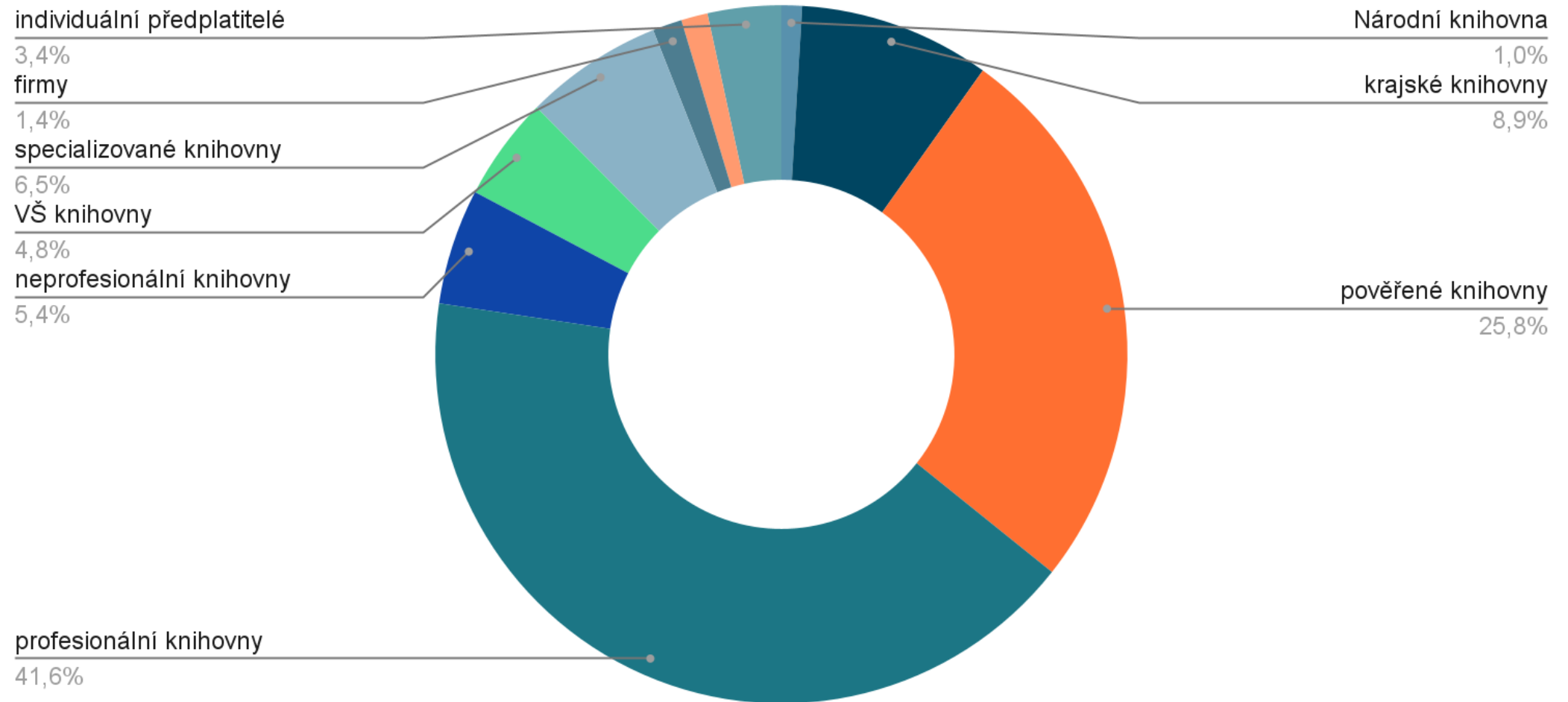
Vydavatel

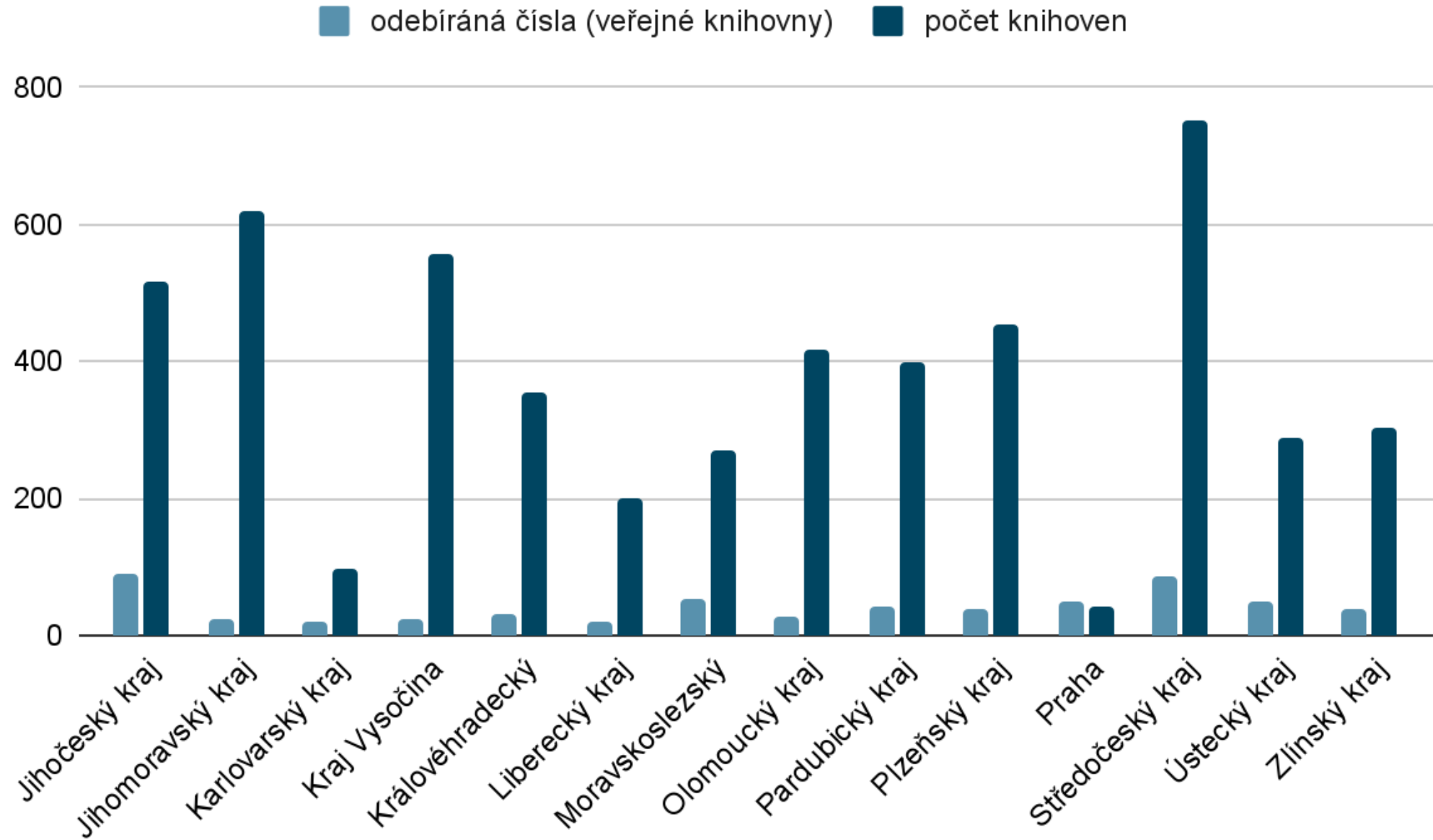
**Středočeská
knihovna**

REDAKČNÍ RADA

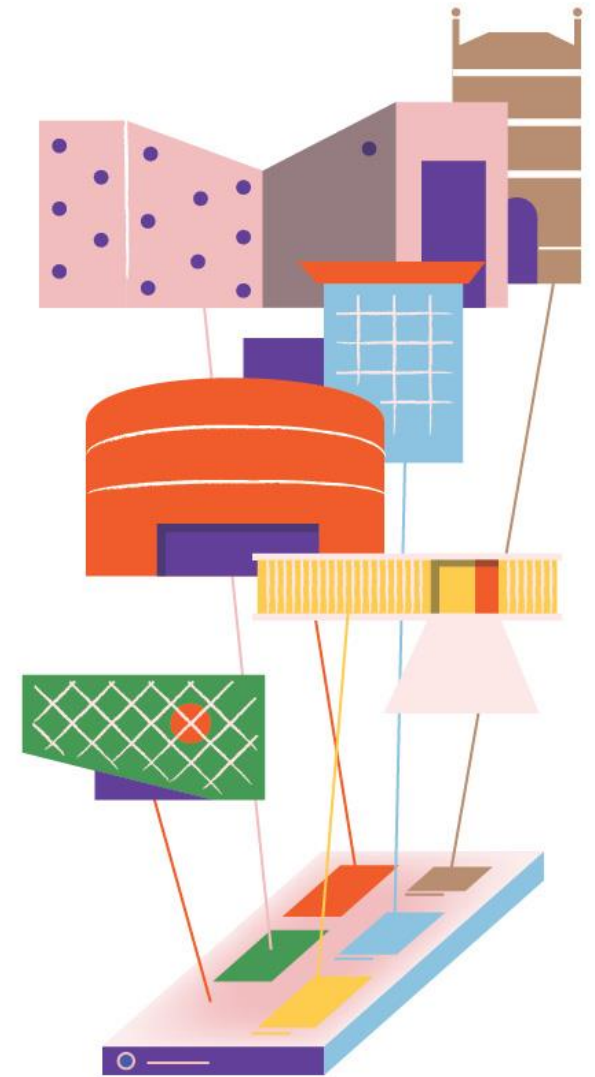
Předplatitelé

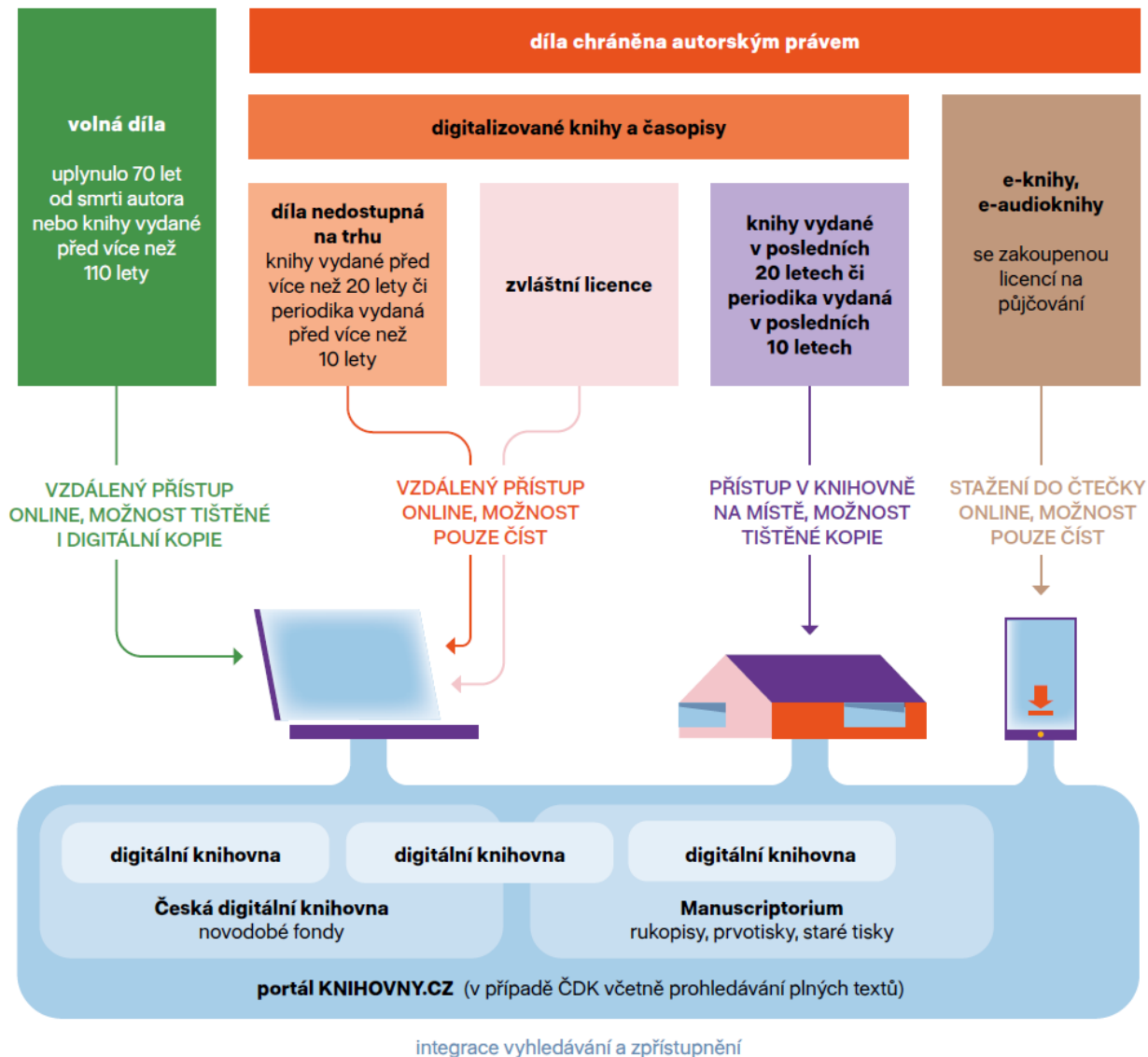
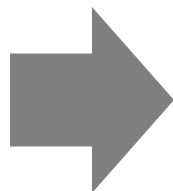
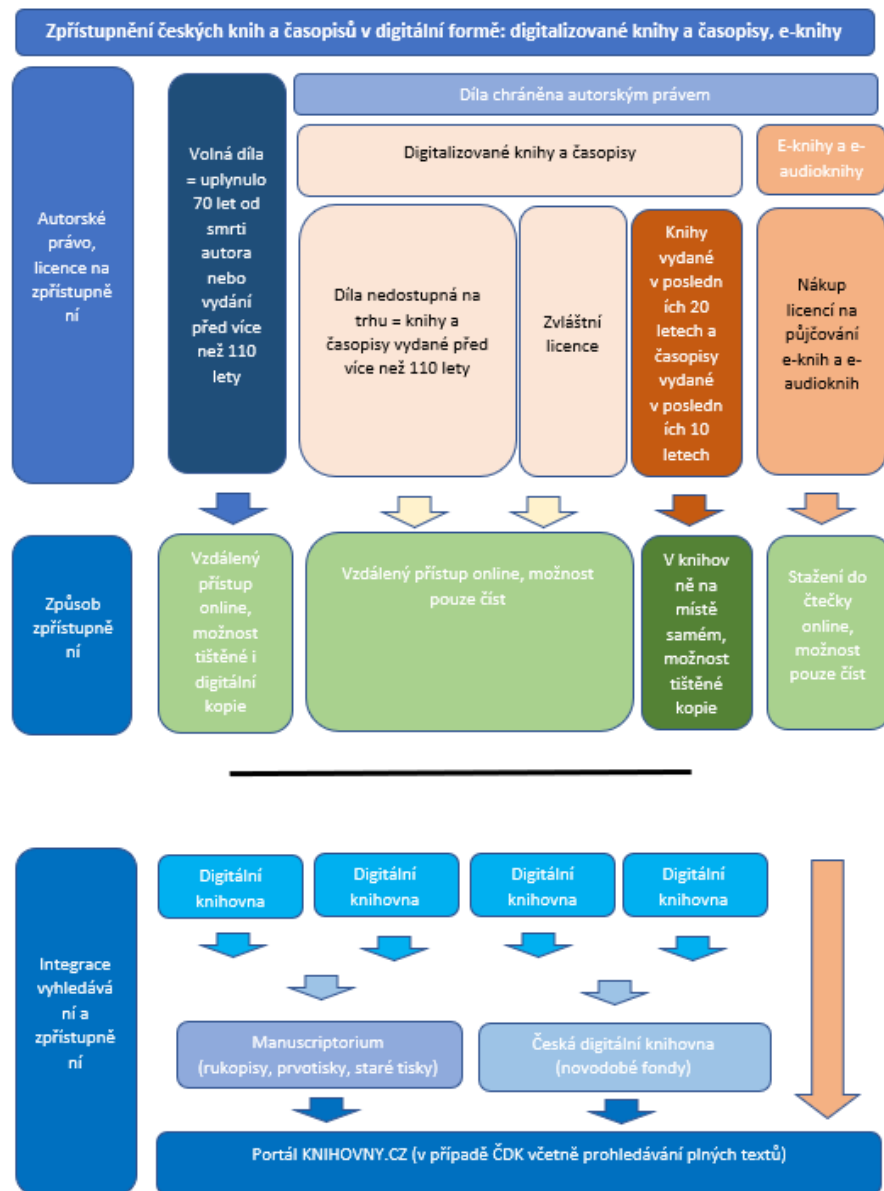

Z rozložení předplatného víme, že **máme rezervy** v tom, jak Čtenář plní roli pozici podpory metodické práce.

Velmi malá penetrace v neprofesionálních knihovnách (logicky).

Výzva 01

**Přineste téma
a objednejte si,
ať ho Čtenář
zpracuje.**

Výzva 02

**Pust'te se do
tvorby článku
(nejen)
s metodickým
zaměřením.**

Výzva 03

**Kupte nás do
knihoven. Nebo
nás tam aspoň
prodejte**

Kupte nás z prostředků na výkon RF

Čtenář je součástí oborového vzdělávání
v souladu se Standardy veřejných
knihovnických a informačních služeb

Do obsluhovaných knihoven

- Chomutov
- Klatovy
- ...ad.

Na všechny pobočky

- Městská knihovna v Praze
- Jihočeská vědecká knihovna
v Českých Budějovicích
- ...ad.

Kupte nás z prostředků na výkon RF

Čtenář je součástí oborového vzdělávání
v souladu se Standardy veřejných
knihovnických a informačních služeb

Do obsluhovaných knihoven

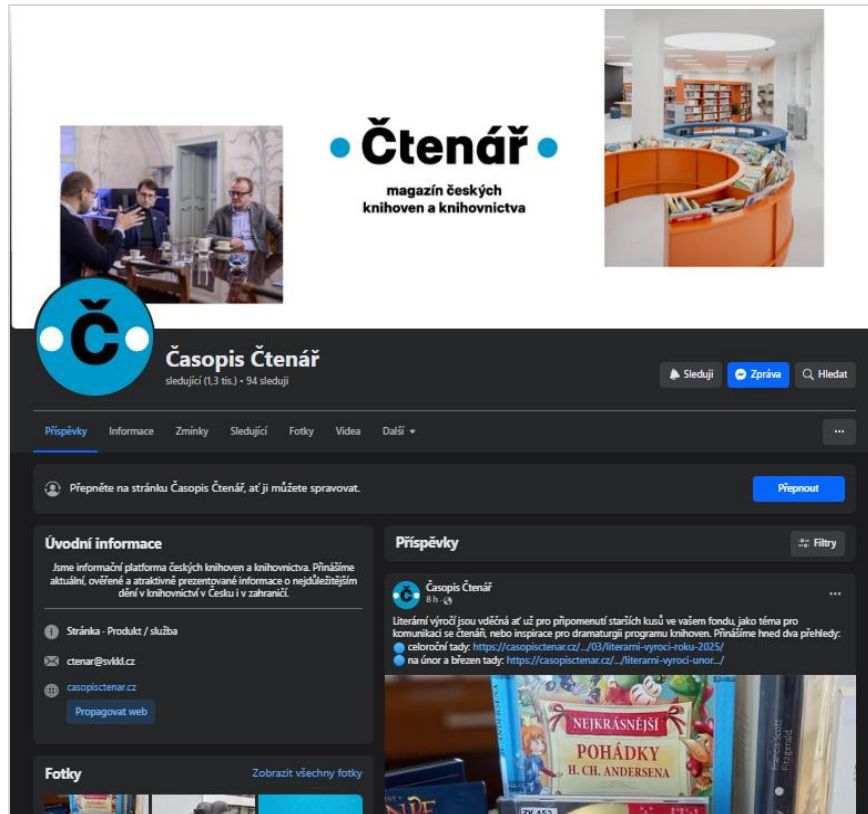
- Chomutov
- Klatovy
- ...ad.

**DIGITÁLNÍ
PŘEDPLATNÉ ?**

Na všechny pobočky

- Městská knihovna v Praze
- Jihočeská vědecká knihovna
v Českých Budějovicích
- ...ad.

Anebo aspoň prodejte... sociální sítě

<https://www.facebook.com/casopis.ctenar>

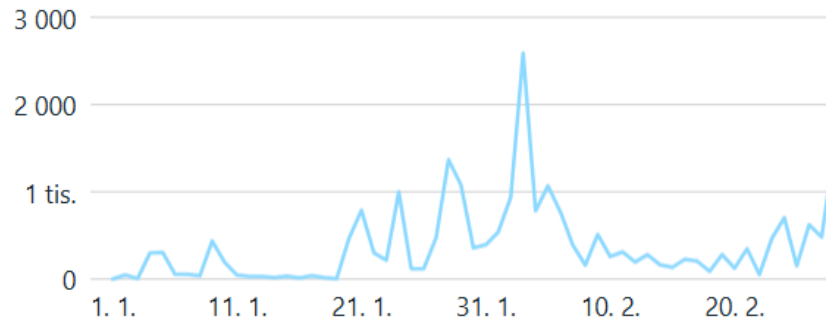

Zobrazení ⓘ

Exportovat

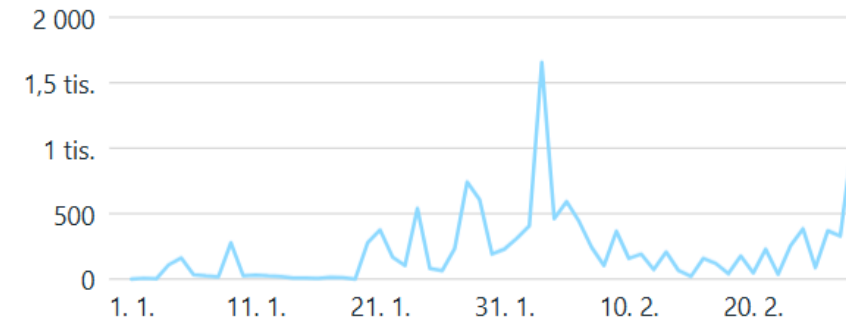
22,6 tis. ↑ 2 205,8 %

Dosah ⓘ

Exportovat

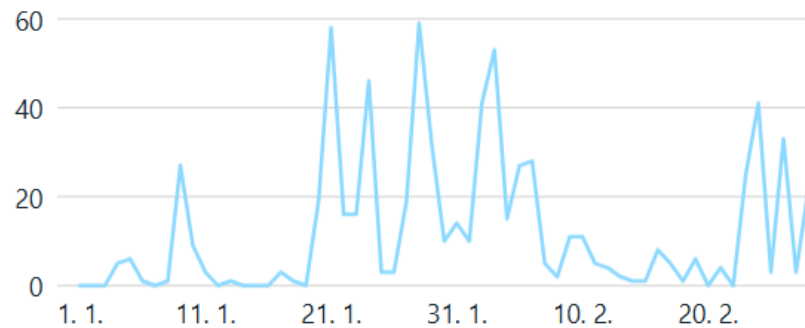
6 tis. ↑ 2 305,2 %

Interakce s obsahem ⓘ

Exportovat

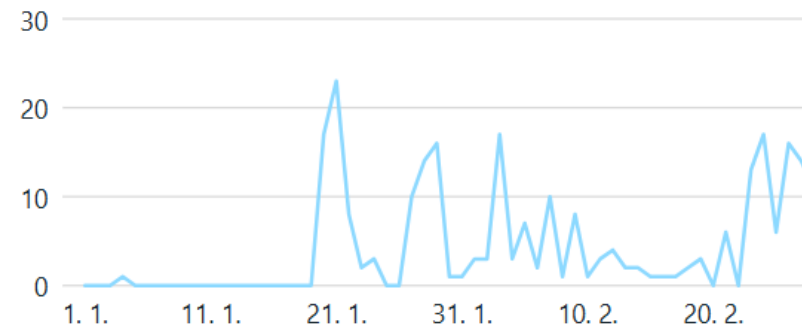
719 ↑ 6,4 tis. %

Kliknutí na odkaz ⓘ

Exportovat

253 ↑ 100 %

Instagram ▼

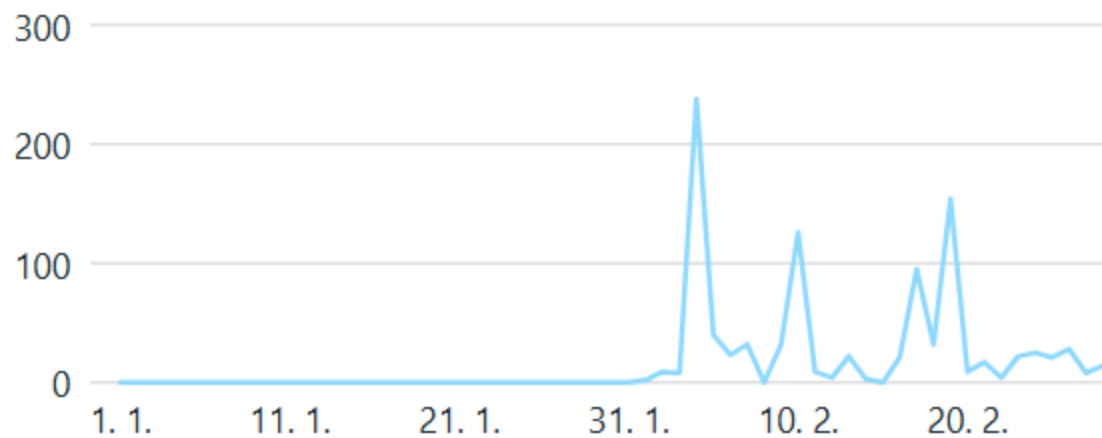
1. 1. 2025 až 28. 2. 2025 ▼

Zobrazení ⓘ

↓ Exportovat ▼

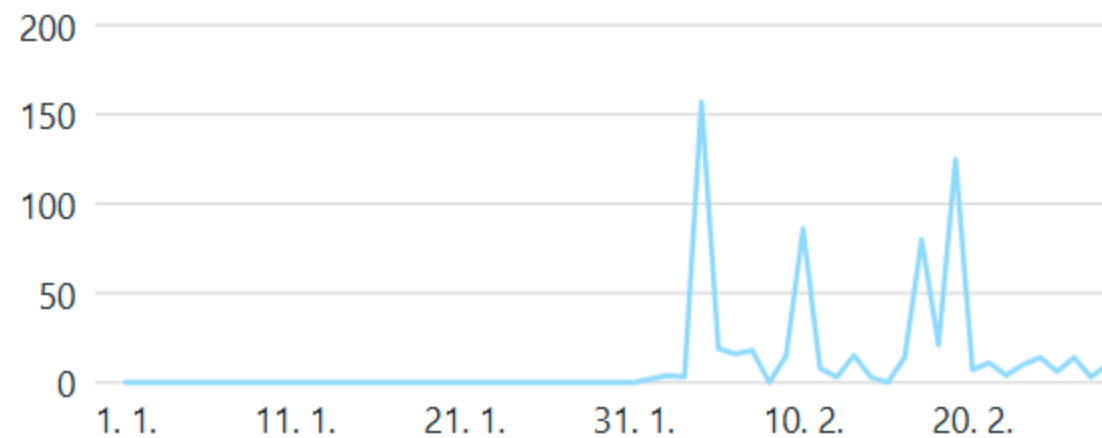
998 ↑ 100 %

Dosah ⓘ

↓ Exportovat ▼

380 ↑ 100 %

Newsletter

cca 1x za 14 dní

přehled (výběr) nových článků na webu Čtenáře

k 7. 4. 2025 - 33 odběratelů

Čtenář
do světa

Přijít den,
posíláme první z pravidelných přehledů toho nejúžasnějšího, co se urodilo na webu
Čtenáře. Čekáme, že jste s námi. Šťastně, šťastně, šťastně. A hlavně šťastně!
Vše raději

**Studentské návrhy pro jihomoravské knihovny.
Podívejte se na kompletní prezentace**

Díky spolupráci Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně (VUT) a
Městského centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven (MOCVR) mají výbor
moravské obce 13 náležitě ležících návrhů kreativního potenciálu studentů
architektury a nejen si od nich zpracovávají návrh modernizace svých knihoven. Trojici
nejnovějších projektů vzniklých z této spolupráce předali studenti akceptací obd
začátkem února během ceremoniálu v Moravské zemské knihovně Čtenář přináší
kompletní prezentace.

Přečte

**Ohrádky za konferencí
Do června 2025**
Dělejte se setkání s
A. V. H. H. H. H.

**Přijeli jsme zprávu z
konference Do června**

Přečte

**Knižní výtahy v
Moravské zemské knihovně**
Knižní výtahy v
Moravské zemské knihovně

**Projdete si knižní novinky z
knihovny knih a hřišť**

Přečte

**VIDEO: Jak funguje digitální asistentka Aia, kterou zkouší
Městská knihovna v Praze? Zeptali jsme se Miloslava Lince**

**Čtenář hledá
šéfredaktorku /
šéfredaktora**

• Čtenář •

ISSN 0011-2321 (Print), ISSN 1805-4064 (Online)

Redakce

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, příspěvková organizace

Gen. Klapálka 1641, 272 01 Kladno

Tel: 312 813 154

šéfredaktor: PhDr. Jaroslav Císař, redakce@casopisctenar.cz

redaktorka a inzerce: PhDr. Pavla Vlková, vlkova@stredoceskaknihovna.cz, mob.: 601 553 210